

ชื่อวิทยานิพนธ์ นิทานพื้นบ้านของชาวดำบลโกรกกราก อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
ผู้วิจัย นางอัจฉราวรรณ ชัยมงคล ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏธนบุรี อาจารย์ที่ปรึกษา 1) รศ.ดร.สุจิตรา อ่อนค้อม 2) รศ.เรไร ไพรวรรณ ปีการศึกษา 2554
จำนวน 176 หน้า คำสำคัญ นิทานพื้นบ้าน ดำบลโกรกกราก อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อรวบรวม และจำแนกประเภทของนิทานพื้นบ้าน ดำบลโกรกกราก อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร 2) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี และวิถีชีวิตที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน ดำบลโกรกกราก อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร 3) เพื่อศึกษาบทบาทของนิทานพื้นบ้านที่มีต่อคนในดำบลโกรกกราก อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร รวบรวมข้อมูล โดยการสังเกต และการสัมภาษณ์วิทยากร ชาวดำบลโกรกกราก อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 28 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) นิทานพื้นบ้านที่รวบรวมได้มีจำนวน 77 เรื่อง แบ่งเป็น 5 ประเภท คือ นิทานปรัมปรา นิทานท้องถิ่น เทพนิยาย นิทานเรื่องสัตว์ และนิทานตลกขบขัน 2) นิทานพื้นบ้านสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม เรื่องตายแล้วเกิดใหม่ ปรากฏการณ์ธรรมชาติ เรื่องขนานสาละก่าว อานิสงส์แห่งการทำบุญ ภูตผีปิศาจ เรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เวทมนตร์คาถา และลักษณะนิสัยของคน ค่านิยมที่พบได้แก่ ค่านิยมเรื่องความกตัญญู การยกย่องผู้รู้ ผู้มีปัญญา ความร่ำรวย ความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ความขยันหมั่นเพียร และความซื่อสัตย์ ประเพณี และพิธีกรรมที่พบในนิทานพื้นบ้าน ได้แก่ ประเพณีทอดกฐิน การบวช การแต่งงาน การตัดบวชน้ำผึ้ง และพิธีกรรมการไหว้แม่ย่านาง วิถีชีวิตที่พบในนิทานพื้นบ้านที่เห็นเด่นชัดคือเรื่อง การประกอบอาชีพประมง และอาชีพค้าขาย 3) บทบาทของนิทานพื้นบ้านที่มีต่อคนในดำบลโกรกกราก ในด้านต่างๆ คือการปลูกฝังให้คนทำความดี การส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง การสร้างความสามัคคีในสังคม การชำระใจ ซึ่งพระพุทธศาสนา การให้ความรู้ และคติสอนใจ การให้ความบันเทิง การส่งเสริมการสร้างจินตนาการ และเป็นสื่อกลางเชื่อมโยงความคิดระหว่างคนรุ่นใหม่กับคนรุ่นเก่า

ลายมือชื่อนักศึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 1. .... 2. ....

Thesis title: The Folktales of Krokkrak Sub-district, Muang District, Samut Sakhon Province
Researcher: Mrs. Acharawan Chaimongkhon. Degree: Master of Arts (Thai Studies). Dhonburi Rajabhat University. Thesis Advisors: 1) Assoc. Prof. Dr.Suchitra Onkom 2) Assoc. Prof. Rerai Praivan. Academic year: 2011. 176 pp. Keywords: The Folktales, Krokkrak Sub-district, Muang District, Samutsakorn Provinc

Abstract

The objectives of this thesis were: 1) to collect and classify the folktales of Krokkrak Sub-district, Muang District, Samut Sakhon Province. 2) to analyze the beliefs, the values, the traditions, the way of life in the folktales of Krokkrak Sub-district, Muang District, Samut Sakhon Province; and 3) to study the roles of the folktales towards the people of Krokkrak Sub-district, Muang District, Samut Sakhon Province. Collecting data was done by observation and interview twenty-eight informants from Krokkrak Sub-district, Muang District, Samut Sakhon Province.

The research findings were: 1) seventy-seven stories of the folktales were collected and divided into five categories: fairy tale, legend, myth, animal tale and jest, 2) the folktales of Krokkrak reflected the beliefs of the law of karma, the life after death, the natural phenomena concerning making a votive prayer, the advantages of making merit, the evil spirits, the sacred things, the magic incantation, and the good or bad characteristics of a person. The findings concerning values were: gratitude, appreciation of the wise, the intellectuals, the wealth, and the confidence in Buddhism, the industriousness, and the faithfulness. The traditions and the rituals found in the folktales were: the Kathin ceremony, the ordination ceremony, the wedding ceremony, the honey offering to the monk ceremony and paying respect to Mae Ya – nang ceremony. The prominent way of life found in the folktales had been the fishery and the trade; and 3) the roles of the folktales towards the people of Krokkrak Sub-district in many aspects were to cultivate the people to do good, to promote the people to rely on their own selves, to create harmony in society, to maintain Buddhism, to give knowledge and moral saying, to entertain, to help people promote imagination and to be an intermediary between the new generation and the old one.

Student's signature ..... *A. Chaimongkhon* .....
Thesis advisors' signatures 1. .... *Suchitra Onkom* ..... 2) *Rerai Praivan* .....